

Aftaleret

Kap. 1 – Indgåelse af aftaler

1. Indledning (side 17):

Hvad er en aftale?:

- Aftalen mellem A og B består i udvekslingen af erklæringer mellem jævnbyrdige parter (A: tilbud – B: accept).
- Aftalens indgåelse: Der etableres en fordring for hver af parterne (krav om opfyldelse af forpligtelse).

1.2. Aftalers funktion (side 19):

- Når man køber, lejer eller låner indgår man en kontrakt.

1.3. Aftalefrihed (side 19):

- Enkeltpersoner og virksomheder kan frit indgå de aftaler, de ønsker, som retligt bindende aftaler.
- Viljesdogmet = Aftalefrihedens konsekvens er, at aftalen giver udtryk for de kontraherende parter fælles vilje.

1.4. Begrænsninger i aftalefriheden (side 20):

- Mellem aftalens parter:
 - o Den klassiske viljesdogmes model:
 - 1) Begge parter myndige.
 - 2) Begge parter er i stand til at handle fornuftsmæssigt.
 - 3) Ingen af parterne er ved indgåelsen udsat for tvang, svig, udnyttede mv. fra den anden parts – eller T's – side.
 - 4) Begge parter er i stand til at overskue kontraktens konsekvenser.
 - 5) Ingen af parterne har monopolstilling på det område, som kontrakten vedrører. (Konkurrenceloven forbyder misbrug af dominerende stilling)
 - 6) Ingen af parterne har pligt til at kontrahere med den anden.
(Kontraheringspligt)
 - o Pålæggelse af kontraheringspligt (pkt. 6) er et middel til at sikre, at den enes aftalefrihed ikke bliver den andens ufrihed.
 - o Pkt. 1-3-problemer løses gennem bestemmelser om aftalers ugyldighed.
 - o Situationer med parter manglende jævnbyrdighed: Privatpersoners kautionserklæringer i forbindelse med pengeinstitutters lånedokumenter og udtryksfirmaers slutsedler ved salg af byggegrunde. Løsninger på sådanne situationer, se side 23.
 - o Deklaratorisk = Lovregler kan fraviges ved parternes aftale.
 - o Præceptiv = Lovregler aldrig kan fraviges ved aftale.
 - o Beskyttelsespræceptiv = Lovregler kan ved parternes aftale kun fraviges til den svage parts fordel.
- Over for T:

- Aktieselskaber og anpartsselskaber giver anledning til problemer: Ikke altid klart, hvem der er aftalens parter.
- Selskabslovens § 2: Aktieselskaber/anpartsselskaber er pligtige i deres navn at benytte ordene eller forkortelser deraf – Dog: Udelukker ikke, at en aftale kan anses for indgået med et sådan selskab, selvom betegnelsen ikke har været anvendt i et konkret tilfælde.
 - UDGP: NN må nøjes med at rette sit krav mod selskabet.
 - U1: Hvis virksomheden var økonomisk svagt kørende på det tidspunkt kontrakten blev afsluttet, vil NN have mulighed for at rette krav mod den der har handlet for selskabet – personligt.
 - U2: En person, som driver personlig virksomhed og virksomhed i A/S/ApS inden for samme branche, har særlig anledning til at gøre sine medkontrahter opmærksom på, at det er med selskabet, kontrakten indgås, jf. U 1984.496 H. Gælder også hvis person går fra personligt firma og omdanner det til A/S/ApS, og genoptager kontakten med gamle leverandører → Det taler dog for personlig hæftelse.

2.2.3. Tilbud eller opfordring til at gøre tilbud? (side 51):

- "[.....] aftale kommer først i stand ved ordrebekræftelse fra mig(tilbudsgiver)" + AFTL § 9.
- AFTL § 9:
 - Opfordring til at gøre tilbud i overensstemmelse med tilbuddets indhold: "Uden for forbindtlighed", "uden obligo" eller lignende.
 - Passivitet: Man bliver forpligtet ved sin henvendelse, hvis tilbudsgiver kommer med tilbud i rimelig tid, og tilbudsmotageren ikke giver tilbudsgiver meddelelse, hvis ikke han vil antage det.
 - Erklæring som ikke i sig selv er et tilbud, men kun en opfordring til at gøre tilbud, er ikke omfattet af § 9.
- Udstilling af prismærkede varer:
 - Er et tilbud, og ikke opfordring til at gøre tilbud.
- Annoncer, prislister, kataloger mv.:
 - UDGP: Opfordring til at gøre tilbud.
 - Passivitet: Forpligtelse i medfør af princippet i AFTL § 9.
 - U1: Udsendelsen af en prisliste kan blive så konkret rettet mod en bestemt adressat, at det bliver et tilbud, men hvis den er sendt med standardvilkår, se side 54 n.
- Elektronisk handel mv.:
 - Udbud af løsøre på nettet er tilbud.
 - Tv-reklamer: Opfordring til at gøre tilbud.
- Auktion mv.:
 - UDGP: Opfordring til at gøre tilbud.
- Licitationsloven:
 - Licitationsloven = Indhentelse af tilbud på udførelsen af bestemt arbejdsopgave, således at flere opfordres til inden samme bestemte tidspunkt og på samme udbudsgrundlag at give skriftlige og bindende tilbud, idet det ved opfordringen tilkendes gives, at også andre er opfordret til at byde.
 - Offentlig vs. Begrænset licitation, se side 56 ø.

2.3.6. Kvasidispositioner (side 102):

- = Visse retsfakta udløser aftalevirkning, uden at man i begivenhedsforløbet meningsfuldt kan indfortolke viljeserklæringer af typen tilbud og accept.
- Det afgørende: En bestemt optræden udløser bestemte – forud fastlagte – retsvirkninger.
- UDGP: Den, der egenmæssigt og uden at være i god tro tilegner sig en ydelse, må betale ydelsens sædvanlige pris. Er prisen særlig høj i netop tilegnelsessituationer, må denne betales, hvis den har en rimelig begrundelse.
- Eks.: Man går ned til en automat, smider penge i, og får smidt en vare ud.

2.4. Erstatnings, hvis en aftale ikke kommer i stand (side 103):

- Aftale: Misligholder en part en aftale, er den anden part ofte berettiget til erstatning – efter reglerne om misligholdelse.
- Ikke aftale: UDGP: Ingen erstatning, hvis en aftale ikke kommer i stand.
 - o U1: Tilbud, forhandlinger mv. som ikke bringer en aftale i stand, vil ofte medføre omkostninger, og UDGP er, at disse må bæres af vedkommende selv.
 - Negativ kontraktsinteresse: Erstatning, hvorved alle eller nogle af de omkostninger dækkes, som vedkommende erstatningsberettigede har haft i anledning af de førte forhandlinger.
 - Man kan maksimalt blive stillet, som om aftalen ikke var indgået → Alt det han havde foretaget, fordi han troede at aftalen var indgået, kan han få erstatning for. Negativ kontraktsinteresse er en form for udmåling.
 - Honorar: Inkluderer fortjeneste på det arbejde, der er udført, før samarbejdet ophører → Krav: En forhandlingspart har illoyalt tilsidesat hensynet til den anden part, se side 104 n.
 - Uagtsomhed: Man kan godt tilkendes negativ kontraktsinteresse, hvis den ene har handlet culpøst.
 - Eks. 1: Hvis A opfordrer B til at give tilbud, men A beslutter sig for/eller har viden om, at tilbuddet ikke vil antages, uden at give B besked, selv om A godt ved at det koster tid og penge at give tilbud.
 - Eks. 2: Hvis A vil købe cykel hos B, men B har stjålet cyklen, kan A kræve de omkostninger erstattet, som han har måttet bære ved at køre ud og kigge på den.

- Eks. A's erklæring til B om overdragelse på skrømt af et aktiv, som A ønsker at have i fred for sine kreditorer eller f.eks. for at undgå skatter og afgifter.

2. Falsk, forfalskning og manglende fuldmagt (side 132):

- → Stærke ugyldighedsgrunde.
- Falsk = Anvendelse af en uægte erklæring, som ikke hidrører fra den angivne afgiver.
 - Bindende virkning: Har pseudoafgiveren handlet uagtsomt og muliggjort eller gjort det lettere at udføre f.eks. et falskneri, vil han kunne pådrage sig forpligtelse over for løftemodtager.
- Forfalskning = Indholdsmæssig ændring af en erklæring afgivet af en anden.
 - Bindende virkning: Uagtsomt at give en udbetalingsblanket, en kvittering eller andet fra sig i udfyldt, men underskrevet stand og overlade det til en anden at foretage udfyldningen.
- Manglende fuldmagt = Uhjemlet handlen i en andens navn.
 - Bindende virkning: Bliver forpligtet som følge af uforsigtighed eller et utilstrækkeligt indgreb over for tidligere konstaterede uregelmæssigheder.
- HR: Pseudoafgiverens forpligtelse består kun i at skulle svare erstatning (negativ kontraktsinteresse).
- Hvis ikke bundet: Pseudoafgiveren kan blive forpligtet ved efterfølgende passivitet (manglende reklamation over for T) → Dvs. pligt til at løftemodtager, så snart man bliver klar over, at ens navn bliver misbrugt → Erstatning i form af negativ kontraktsinteresse.

3. Inhabilitet (side 134):

3.1. Umyndighed og værgemål:

- Umyndige: Kan ikke forpligte sig selv ved retshandler eller råde over deres formue, medmindre andet er særligt bestemt (mindreårige + pkt. 2 nedenfor), se disposition 5, side 1 ø.
- Værgemål – 3 former: Forudsætter et behov for bistand.
 - 1) Værgemål, som er begrænset til at angå økonomiske og/eller personlige forhold.
 - 2) Værgemål angående økonomiske forhold, hvor den pågældende tillige er frataget den retlige handleevne.
 - 3) Samværgemål.

3.1.1. HR om ugyldighed (side 137):

- Umyndighed er stærk ugyldighedsgrund.
 - U1: Afgørelse om fratagelse af handleevne efter værgemålslovens § 6 kan kun gøres gældende over for en godtroende medkontrahent, hvis afgørelsen af tinglyst i personbogen.
- Visse retningslinjer for værger, se side 139 ø.